

DE VLAAMSE MINISTER VAN MOBILITEIT, OPENBARE WERKEN, HAVENS EN SPORT

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft:

- Voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 10 juni 2016 houdende de erkenning en subsidiëring van de georganiseerde sportsector, wat betreft de subsidiëring van een multisportfederatie en de beleidsfocussen kansengroepen, innovatie en professionalisering van het trainersbeleid
- Tweede principiële goedkeuring

Samenvatting

Om in te spelen op een budgettaire veranderde context en om overheidsmiddelen zo optimaal mogelijk in te zetten door efficiëntiewinsten en rationalisatie, in combinatie met een onverminderde focus op laagdrempelig sporten, voorzien we in een wijziging van het decreet van 10 juni 2016 houdende de erkenning en subsidiëring van de georganiseerde sportsector. De voornaamste wijzigingen zijn gericht op het subsidiëren van één multisportfederatie als sterke beleidspartner in functie van recreatie- en breedtesport in Vlaanderen, ten opzichte van de huidige situatie waarbij in de praktijk 7 sportfederaties als multisportfederatie werden gesubsidieerd. De inhoudelijke doelstelling blijft onveranderd: zo veel mogelijk mensen in het Nederlandse taalgebied en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad blijvend en op een kwalitatieve manier aan het sporten te krijgen en houden.

Bij de veranderingen staat de (recreatieve) sporter (en bij uitbreiding de recreatieve sportclub) centraal. De wijzigingen moeten de breedtesport-beoefening op het terrein ten goede komen. Bovendien moeten de wijzigingen bijdragen aan een helder(er) sportlandschap met gesubsidieerde actoren die duidelijke en complementaire rollen (tussen sportfederaties, tussen sportfederaties en Sport Vlaanderen, ...) hebben. Het doel van de wijzigingen is om met de waardevolle werking en initiatieven, die momenteel verspreid zitten over 7 multisportfederaties, een groter bereik en grotere impact te genereren in de toekomst.

Naast deze wijzigingen worden een aantal wijzigingen op vlak van de beleidsfocussen en een aantal optimalisaties vooropgesteld.

De Strategische Adviesraad voor Cultuur, Sport en Media (Vlaamse Sportraad) verleende advies over het voorontwerp van decreet.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/INHOUDELIJK STRUCTUURELEMENT/BELEIDSDOELSTELLING

Dit voorontwerp van decreet betreft het beleidsveld Sport en het inhoudelijk structuurelement Sport voor Allen.

Dit voorontwerp van decreet voert operationele doelstelling 2.1 van de beleidsnota Sport voor de regeerperiode 2024-2029 uit ("Sterke partnerships - We ondersteunen en begeleiden onze partners om samen een gediversifieerd en kwaliteitsvol sportaanbod voor iedereen te realiseren").

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgevoegde voorontwerp van decreet werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2026/124 van 10 april 2024.

Het voorontwerp van decreet werd door de Vlaams Regering een eerste keer principieel goedgekeurd op 30 april 2026 (VR 2026 3004 DOC. 0452/1 BIS).

De Strategische Adviesraad voor Cultuur, Sport en Media (Vlaamse Sportraad) (SARC) bracht op 3 juni 2026 advies uit over het voorontwerp van decreet (zie bijlage).

De Vlaamse Sportraad adviseert positief over de nieuwe subsidievoorwaarden en de basisopdrachten van de gesubsidieerde multisportfederaties en over de vernieuwde beleidsfocus professionalisering van het trainersbeleid. De Vlaamse Sportraad adviseert negatief over de schrapping van de beleidsfocus innovatie en de vervanging van die beleidsfocus niet op te nemen binnen het bestaande decretale kader.

Het advies van de Vlaamse Sportraad heeft niet geleid tot een wijziging van het voorliggende voorontwerp van wijzigingsdecreet. Hierna volgt een repliek op de opmerkingen van de Vlaamse Sportraad.

Wat betreft punt 1.3 in het advies met betrekking tot kansengroepen:

Het klopt dat het kansengroepenbeleid en het brede participatiebeleid de voorbije jaren een evolutie hebben doorgemaakt, net als onze maatschappij. Echter: de geldende definitie uit het decreet is nog steeds voldoende breed en van toepassing. Bij de wijziging van het decreet van 10 juni 2016 werd de definitie van kansengroepen verbreed door meer aandacht te hebben voor het bestaan van drempels, naar de volgende definitie: "kansengroep: een geheel van personen die vanwege één of meer gemeenschappelijke persoons- of situationele kenmerken drempels en ongelijke kansen hebben inzake sportparticipatie en voor wie bijgevolg een specifiek sport- en beweegbeleid noodzakelijk is."

Bij de bijhorende memorie van toelichting bij dat wijzigingsdecreet wordt vermeld: "Het gaat wat betreft kansengroepen bijvoorbeeld om personen in armoede, transgender personen, holebi's, interseks personen e.a. (LGBTQI+), kinderen en jongeren in de bijzondere jeugdzorg, vluchtelingen en personen met een gezondheidsbeperking (diabetes, drugsverslaving...), personen met een lage opleiding of geen scholing, personen zonder werk, personen met een beperkt sociaal netwerk of personen van buitenlandse herkomst die drempels ervaren. Er wordt bewust voor geopteerd om de kansengroepen in dit decreet niet limitatief op te lijsten om zo geen (toekomstige benamingen van) kansengroepen uit te sluiten. Met kansengroepen wordt specifiek bedoeld op personen die drempels of ongelijke kansen hebben inzake sportparticipatie, waarbij er dus niet een bredere groep op basis

van leeftijd of geslacht wordt beoogd. Het gaat dus niet om de doelgroepen 55-plussers of vrouwen, ook al ervaren beide groepen bepaalde ongelijke kansen, bijvoorbeeld bij sporten waarbij een grote mate van fysieke fitheid en spierkracht een belangrijke invloed hebben op de prestaties.” Dit biedt een antwoord op de vraag van de Vlaamse Sportraad.

Op de vraag van de Vlaamse Sportraad waarom kansengroepen als focus in de basisopdracht van de multisportfederatie wordt opgenomen, verwijzen we naar de algemene toelichting in de nota aan de Vlaamse Regering, waarbij het duidelijk is dat kansengroepen tot de types doelgroepen of personen behoren waarbij nog heel wat onbenut potentieel schuilt op het vlak van actieve sportparticipatie.

Het voorliggende voorontwerp van wijzigingsdecreet voorziet in de mogelijkheid om in het uitvoeringsbesluit nadere bepalingen omtrent de deelopdracht voor de multisportfederatie op vlak van kansengroepen in te schrijven.

Wat betreft punt 1.4 in het advies met betrekking tot de impact van de besparingen op de multisportfederaties geven de decretale opdrachten en daaraan gekoppelde doelstellingen en bepalingen voldoende openheid om tegemoet te komen aan de bezorgdheden van de Vlaamse Sportraad. De sector (betrokken multisportfederaties) formuleerde op dit vlak alvast geen bezorgdheden. Uiteraard zullen de besparingen een negatieve invloed hebben op de mogelijkheden van de nieuwe multisportfederatie, maar de decretale bepaling in het voorontwerp is daar geen belemmerende factor in. Integendeel: het geeft enerzijds richting en een kader, en anderzijds een openheid voor de subsidiebegunstigde om daarbinnen keuzes te maken.

Wat betreft punt 1.6 in het advies met betrekking tot de complementaire rollen unisportfederaties en multisportfederatie bepaalt het voorontwerp van decreet dat de Vlaamse Regering (via het uitvoeringsbesluit) de voorwaarden kan bepalen waar die afstemming tussen de multisportfederatie en unisportfederaties aan moet voldoen.

Wat betreft punt 2.1 in het advies met betrekking tot de beleidsfocus innovatie en de vervangende projectsubsidie kan meegegeven worden dat er rekening zal gehouden worden met de achterliggende principes waarop de Vlaamse Sportraad zich voor haar advies baseert. Wat betreft het belang van de duurzame en fundamentele impact van projectsubsidies, kan er meegegeven worden dat in alle projectsubsidies richting sportfederaties de duurzame en fundamentele impact van de gesubsidieerde projecten (en dus van de overheidsmiddelen) als belangrijke focus (en beoordelingscriterium) worden meegenomen bij de beoordelingen. Wat betreft het risico op gebrek aan continuïteit en op het uiteindelijke verdwijnen van deze projectsubsidie kan meegegeven worden dat het effectief de intentie is om de vervangende projectsubsidie, bij positieve evaluatie, op korte termijn te verankeren in het decreet.

Er is een duidelijke reden om de vervangende projectsubsidie nog niet meteen decretaal te regelen, namelijk het feit dat de vervangende projectsubsidie eerst buiten het decreet gelanceerd en getest wordt en bij positieve evaluatie en binnen de beschikbare budgetten decretaal wordt ingeschreven. De uitgeteste, geëvalueerde en (indien relevant) bijgestuurde projectsubsidie op een later moment decretaal verankeren, is een te verantwoorden en goede keuze.

Zoals in de nota Vlaamse Regering bij de eerste principiële goedkeuring reeds werd vermeld: “De beleidsfocus innovatie vormde een projectsubsidie waarbij een breed aantal projecten konden worden ingediend, met een focus op innovatie. Echter, soms ontbrak het de ingediende projecten aan fundamentele impact (op vlak van de kerntaken van de sportfederatie/organisatie). De beleidsfocus innovatie zal worden vervangen door een projectsubsidie, die in eerste instantie niet decretaal verankerd zal worden. Bij positieve evaluatie en indien opportuun kan de projectsubsidie op een later moment ingeschreven worden via een decreetswijziging.”

2. INHOUD

C. ALGEMENE TOELICHTING

A. Situering

1. Het decreet van 10 juni 2016 houdende de erkenning en subsidiëring van de georganiseerde sportsector had tot doel de georganiseerde sportsector te responsabiliseren en de Vlaamse sportfederaties via een verhoogde autonomie te laten uitgroeien tot ambitieuze en dynamische organisaties die in staat zijn te anticiperen op toekomstige maatschappelijke en sportieve uitdagingen. Een klantvriendelijke benadering van de sporter staat daarbij centraal. Het decreet wou de effectiviteit en de efficiëntie van de ingezette Vlaamse middelen verhogen en de kwaliteit van het sportaanbod in de Vlaamse sportclubs verbeteren. Het decreet zette sterk in op rationalisatie door recreatieve sportfederaties die maar één sporttak aanboden, niet langer te financieren. Dit resulteerde in een indeling in unisportfederaties en multisportfederaties. Het aantal gesubsidieerde unisportfederaties steeg sinds 2016 van 38 naar 43 en het aantal gesubsidieerde recreatieve sportfederaties daalde van 25 naar 7 (multisportfederaties – ander statuut). Het decreet voorzag in een afstemming tussen de financiële input van de Vlaamse overheid en de output aan resultaten van het georganiseerde sportaanbod, rekening houdende met promotionele, sporttechnische, ondersteunende en kwalitatieve aspecten. Daarnaast is het vastleggen van een groeitraject rond goed bestuur in de sportfederaties een belangrijk beleidsinstrument geworden. De Vlaamse sportfederaties dienden meer dan ooit hun sportclubs te ondersteunen, stimuleren, inspireren en motiveren om een kwaliteitsvol, gedifferentieerd en, indien mogelijk, flexibel sportaanbod te organiseren voor de bevolking in het Nederlandse taalgebied en in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. Om dat te concretiseren zette het decreet in op een nieuwe manier van subsidiëren (outputparameters), kwaliteitsimpulsen via beleidsfocussen, een grotere autonomie voor de sportfederaties en een samenwerking met de Vlaamse overheid op basis van een samenwerkingsovereenkomst.

2. Het decreet van 20 mei 2022 tot wijziging van het decreet van 10 juni 2016 houdende de erkenning en subsidiëring van de georganiseerde sportsector had als doel een betere en andere bevoegdheidsafbakening en rol van de multisportfederaties ten aanzien van de unisportfederaties en het verder inzetten op vrijwillige efficiëntiewinsten en rationalisatie. Er werd geopteerd voor (een) gewijzigd(e) finaliteit, opdrachten en subsidiemechanisme voor de multisportfederaties met een structurele basissubsidie op basis van kwantitatieve en kwalitatieve criteria. De subsidieparameters voor multisportfederaties werden minder gericht op ledenaantallen (bij overlap met unisportfederaties). Via de kwaliteitsprincipes en basisopdrachten werden stimulansen rond kwaliteit en sportclubondersteuning behouden en extra aandacht besteed aan “groeipotentieel en braakliggend terrein” voor de georganiseerde sector. Er werd ingezet op de activatie van Vlamingen die (nog) niet (in een sportclub) aan het sporten zijn (bv. ongebonden sporter, kansengroepen, ...) en op multisport voor de jeugd en op het bedienen van sporten die niet via unisportfederaties werden aangeboden. Daarnaast was er binnen de opdracht van de multisportfederaties expliciet aandacht voor de begeleiding van sporters die gebruik maken van een anders georganiseerd aanbod, al dan niet binnen een sportclub of al dan niet rechtstreeks vanuit de sportfederatie naar het individu.

3. Het Vlaams Regeerakkoord 2025-2029 pleitte voor beleidsrust ten aanzien van de sportfederaties. Door de onvoorziene negatieve budgettaire context in 2025 met bijhorende besparingen in alle beleidsdomeinen, waaronder ook het beleidsveld sport, werden enkele keuzes op vlak van besparingen gemaakt waaronder de beslissing om de subsidies voor de multisportfederaties vanaf 2027 met 50% te verminderen en een rationalisatie in het aantal multisportfederaties door te voeren. Om dit te realiseren drong een decreetswijziging zich op. Via de voorgestelde wijzigingen

worden de genomen beslissingen gerealiseerd en worden beleidsmatige keuzes gemaakt voor het toekomstig georganiseerd sportlandschap.

4. Samen met deze wijzigingen worden een aantal andere wijzigingen voorgesteld, die bijvoorbeeld betrekking hebben op de optimalisatie van de aanvullende subsidies (projectsubsidies) via de beleidsfocussen en op de organisaties voor de sportieve vrijetijdsbesteding.

B. Inhoud

Probleemstelling en omgevingsanalyse

5. In de Vlaamse georganiseerde sportsector zijn er in 2025 **zeven gesubsidieerde multisportfederaties** actief met elk een eigen focus en accenten in de werking, maar met een overlappende decretale opdracht inzake laagdrempelig en recreatief sport- en beweegaanbod. In vergelijking met andere landen is dit een uitzondering. Zo bestaan er bijvoorbeeld in Nederland enkel landelijk gesubsidieerde unisportfederaties. In Denemarken bestaat er één breedtesportfederatie. De specifieke Belgische en Vlaamse context en historiek heeft tot de huidige situatie geleid. Gezien de budgettaire moeilijke omstandigheden en de zoektocht naar efficiëntiewinsten, bleek deze situatie van versnippering aan middelen niet meer wenselijk.

6. De huidig gesubsidieerde multisportfederaties overkoepelen samen volgend **bereik** (afgeronde cijfers van 2024):

- 300.000 sporters, waarvan
 - 12.500 sporters die aan multisport of brede motorische ontwikkeling doen en 20.000 sporters die een sport beoefenen die niet bij een unisportfederatie wordt aangeboden
 - 90.000 kinderen tot en met 18 jaar, 95.000 volwassenen tot en met 54 jaar en 115.000 55-plussers.
- 5.000 sportclubs
- 70 sporttakken en sporten

7. In het Nederlandse taalgebied zijn van de bijna 6.600.000 inwoners ongeveer 1.400.000 mensen (kinderen, jongeren en volwassenen) op regelmatige basis aan het sporten en bewegen in het 'georganiseerde aanbod', zijnde de sportclub (bron: Statistiek Vlaanderen en Sport Vlaanderen). Ongeveer een op vijf van de Vlamingen is lid van een of andere sportvereniging, dat maakt de sportclub met voorsprong de grootste en meest populaire verenigingsvorm in de Vlaamse Gemeenschap. Via de beleidsmaatregelen binnen het huidige decreet van 10 juni 2016 worden dus onrechtstreeks veel mensen bereikt. Sporten in sportclubverband biedt bovendien grotere garanties op levenslang sporten en dient dan ook verder ondersteund en uitgebouwd te worden.

Niettegenstaande sporten in **sportclubverband** de hoeksteen is van ons sportbeleid en het fundament van een leven lang sportactief zijn, mogen we niet blind zijn voor een veranderende maatschappij en andere trends die zich manifesteren op vlak van sportparticipatie en sportbeleving.

Uit herhaald onderzoek (o.a. KUL, Scheerder et al) blijkt dat de '**licht-georganiseerde**' of de **ongebonden sport** sterk aan belang wint, voornamelijk bij (jong-)volwassenen die hun gading niet vinden in het traditionele sportclubaanbod. Tien à vijftien jaar geleden waren dit vooral solo-sporters. Vandaag zien we ook steeds meer sporters in duo of in kleine informele groepjes. Denk maar aan de diverse Whatsapp-groepjes die samen gaan fietsen, lopen, wandelen, bootcampen of anderen die op eigen initiatief en met eigen (on)regelmaat, inzichten en timing willen sporten. De coronacrisis heeft deze vorm van sporten nog versterkt. De Vlaamse sportsector is ervan overtuigd dat extra beleidsmatige initiatieven een groot potentieel bieden om deze groeiende doelgroep actiever te benaderen en beter te begeleiden naar een (meer) geschikt sport- en beweegaanbod en zo een stevige boost kan geven aan meer duurzame sportparticipatie in de Vlaamse Gemeenschap.

Op basis van Europees onderzoek (Eurobarometer, in opdracht van de Europese Commissie) blijkt dat er ook een groep in de samenleving bestaat van 'sportaversen', dit uit 'overtuiging' (geeft aan geen motivatie of gebrek aan interesse te hebben om te sporten). Deze groep wordt geschat op ca. 20%; in het Nederlandse taalgebied dus ongeveer 1.300.000 mensen.

Dat impliceert dat van de 6.600.000 inwoners 1.400.000 al bereikt worden via de sportclub en 1.300.000 waarschijnlijk nooit zal open staan voor enig sport- of beweegaanbod. Dit maakt dat ca. 3.900.000 Vlamingen wel overweegt om regelmatig te sporten of te bewegen. Uiteraard is dat relatief en bovendien een theoretisch maximaal scenario, want ongeveer 750.000 mensen van deze doelgroep is bijvoorbeeld te jong of fysiek niet (meer) in staat om met regelmaat actief te zijn. Abstractie makende van de overlap tussen de laatste groep en de 'sportaversen', rest een groep van ruim 3 miljoen inwoners die wel overwegen om te sporten en dit op een ongebonden manier (soms) ook doen, dus volledig op eigen kracht, inzicht, timing, (on)regelmaat en vermogen.

We onderscheiden verschillende types doelgroepen of personen waarbij nog heel wat onbenut potentieel schuilt op het vlak van actieve sportparticipatie:

- De leeftijdsgroep van 23 tot 65 jaar, vooral diegenen die minder sportminded zijn, vindt door de drukte in hun dagelijks leven vaak de tijd niet om met regelmaat naar een sport, sportclub, -groep of -infrastructuur te gaan. Sommigen houden het vol, maar bij en grote groep komt van uitstel vaak afstel.
- De beginnende of eerder recreatieve (jong)volwassen sporter.
- Personen uit kansengroepen
- Personen boven 65 jaar, die momenteel kunnen deelnemen aan een aanbod via recreatieve sportverenigingen en sport- en beweegaanbod bij socioculturele verenigingen.
- Kinderen die op jonge leeftijd nog geen keuze willen maken voor één bepaalde sport.
- Jongeren die na een drop-out uit sport geen aansluiting meer vinden met het (georganiseerd) sporten.
- ...

8. Voor het **sportaanbod voor kinderen en jongeren** (-18 jaar) blijft de focus van het beleid liggen op het sporten in georganiseerd verband. De sportclub biedt immers grotere garanties inzake kwaliteit en een pedagogisch en didactisch onderbouwde begeleiding. Onderzoek van de KUL en UGent (Onderzoeksplatform Sport) toont aan dat kinderen die in een sportclub sporten, een grotere kans hebben om op latere leeftijd nog sportactief te zijn (al dan niet in een sportclub) en dat sporten binnen georganiseerd verband beter is voor hun motorische ontwikkeling en gezondheid. Om kinderen en jongeren die (nog) niet of niet meer sporten (terug) aan het sporten te brengen, is er nood aan een blijvende en extra impuls. De huidige ondersteuning van de unisportfederaties op het vlak van sportclubparticipatie werpt zijn vruchten af en blijft dan ook behouden. Ook de multisportfederaties leveren hiertoe een bijdrage en blijven ondersteund voor hun inspanningen voor het huidige sportclubaanbod, maar waarbij de focus verschuift verder naar een tweesporenbeleid waarbij ook via een andersgeorganiseerd aanbod meer (en dus ook andere types en groepen) kinderen en jongeren aan het sporten worden gebracht en gehouden.

Recent onderzoek (UGent, VUB, Coppens et al., 2021) focust op de **brede motorische ontwikkeling** van jongere kinderen, gekoppeld aan onder andere hun zelf waargenomen motorische perceptie (zelfbeeld) en hun motivatie. Bij dat onderzoek werd de doelgroep zelf getest en bevraagd (lichaamskenmerken, motorische vaardigheid, zelfwaargenomen competentie, motivatie en behoeften, ...) en werden hun ouders bevraagd. Uit dat onderzoek blijkt dat kinderen die meerdere sporten combineren ('multisporters') een betere fysieke fitheid ontwikkelen en een positievere perceptie van hun motorische competentie hebben in vergelijking met kinderen die slechts één sport beoefenen. Dit heeft een positieve invloed op hun sportparticipatie. We stoten echter op een zeer beperkt multisportaanbod voor de jeugd in de Vlaamse Gemeenschap. Heel wat kinderen zijn lid van meerdere sportclubs en combineren zo verschillende sporten. Dat is evenwel niet voor alle kinderen weggelegd. Tot de leeftijd van 6 à 8 jaar bieden sportclubs en andere organisatoren zoals lokale overheden een vorm van multisport aan zoals multimove, balbewegingsscholen, ... maar het aanbod voor oudere kinderen is schaars. Daarom zullen de multisportfederaties ondersteund

worden om deze blinde vlek op te vullen en een volwaardig multisportaanbod voor kinderen en jongeren te ontwikkelen.

9. De **beleidsfocussen innovatie** (bestaat sinds 2017, met een voorloper vanuit een experimentele subsidie) en **kansengroepen** (bestaat sinds 2008 en doorliep daarbij verschillende vormen) kenden elk hun meerwaarde, maar ook hun beperkingen. Deze beleidsfocussen waren van toepassing op de unisportfederaties en de organisaties voor de sportieve vrijetijdsbesteding. De beleidsfocus innovatie vormde een projectsubsidie waarbij een breed aantal projecten konden worden ingediend, met een focus op innovatie. Echter, soms ontbrak het de ingediende projecten aan fundamentele impact (op vlak van de kerntaken van de sportfederatie/organisatie). De beleidsfocus innovatie zal worden vervangen door een projectsubsidie, die in eerste instantie niet decretaal verankerd zal worden. Bij positieve evaluatie en indien opportuun kan de projectsubsidie op een later moment ingeschreven worden via een decreetswijziging. Ook voor de beleidsfocus kansengroepen worden gelijkaardige werkpunten vastgesteld. Voor de beleidsfocus kansengroepen werd bij de beslissingen over de besparingen op subsidies vanaf 2026 (Septemberverklaring 2025) beslist om deze projectsubsidie stop te zetten. Voor deze beleidsfocus wordt een alternatief, via een niet-decretaale projectsubsidie, overwogen.

10. Wat betreft **kwaliteitsvolle (club)trainers** loopt sinds 2023 een nieuwe projectsubsidie: de beleidsfocus professionalisering in sportkaderopleidingen. De beleidsfocus was gericht op het verhogen van de kwalificatiegraad van (actieve) sportbegeleiders. Echter, zowel binnen de brede maatschappij als binnen de Vlaamse Trainersschool is intussen een verruiming gaande van 'focus op diploma' naar 'focus op competenties'. Zo is momenteel binnen de Vlaamse Trainersschool (VTS) een strategische denkoefening lopende, waarbij nu al duidelijk is dat er een verruiming van de missie en opdrachten zal plaatsvinden, waarbij de VTS wil uitgroeien tot een motor van professionele groei, kennisdeling en inspiratie voor alle coaches (en niet enkel voor de gediplomeerde (in spel)). De nieuwe missie "Samen voor kwaliteitsvolle sportbegeleiding in Vlaanderen" benadrukt deze verruiming. Naast het opleiden en diplomeren zal de Vlaamse Trainersschool zich inzetten om alle actieve sportbegeleiders in Vlaanderen te begeleiden. Dat betekent concreet ook dat de sportkaderopleiding binnen elke sport/sportfederatie/denkcel de komende tijd moet evolueren van vaak losse, afzonderlijke trajecten naar een holistisch model waarin alle onderdelen van een breder trainersbeleid (instroom, doorstroom, valorisatie, retentie en verdere vervolmaking én levenslang leren van sportbegeleiders) vervat zitten. De beleidsfocus sportkaderopleidingen wordt in die zin verruimd.

11. Voor de andere sportorganisaties in het decreet zijn er geen fundamentele inhoudelijke elementen of belangrijke evoluties die tot wijzigingen moeten leiden, en worden er dan dus ook geen grote inhoudelijke wijzigingen voorgesteld, met uitzondering van enkele optimalisaties.

Beleidsmaatregelen en doelstelling

12. Het activeren van Vlamingen via het aanbieden van recreatie- en laagdrempelige sport blijft een speerpunt binnen het Vlaamse sportbeleid. Via het subsidiëren van één multisportfederatie in Vlaanderen komt er een sterke beleidspartner met focus op een laagdrempelig en flexibel sport- en beweegaanbod.

Daarbij worden volgende beleidsmaatregelen en doelstellingen uit de vorige decreetswijziging doorgetrokken:

- We willen de overlap en concurrentie tussen de groepen van sportfederaties zo veel mogelijk vermijden en zetten in op hun sterktes en meerwaarde.
- We besteden via de basisopdrachten extra aandacht voor "groeipotentieel/ braakliggend terrein" voor de georganiseerde sector. We zetten extra in op activatie van Vlamingen die (nog) niet (in een sportclub) aan het sporten zijn (bv. ongebonden sporter, kansengroepen, ...) en op multisport voor de jeugd. Daarnaast zet de multisportfederatie blijvend in op sporten die niet via unisportfederaties worden aangeboden. Ook de expliciete aandacht

voor de begeleiding van sporters die gebruik maken van een anders georganiseerd aanbod, al dan niet binnen een sportclub of al dan niet rechtstreeks vanuit de sportfederatie naar het individu (die bij de vorige decreetswijziging werd ingevoerd) wordt behouden. De toekomstige taakstelling van de multisportfederatie zal dus een verderzetting zijn van hun huidige taken, met name het huidige tweesporenbeleid waar ingezet wordt op het georganiseerd sporten enerzijds en aandacht voor groeipotentieel voor de georganiseerde sport (o.a. de ongebonden sporter) anderzijds.

- De kwaliteitsaspecten worden doorgetrokken, maar via een gewijzigde systematiek. Het subsidiemechanisme is niet meer gericht op ledenaantallen. De stimulansen rond kwaliteit, goed bestuur en sportclubondersteuning zijn geen deel meer van de berekening van het subsidiebedrag, maar worden wel behouden en geaccentueerd in de basisopdrachten en in de voorwaarden om voor subsidiëring in aanmerking te komen. Om voor subsidiëring in aanmerking te komen toont de sportfederatie immers via haar beleidsplan aan:

1° welk bereik ze heeft op vlak van:

- a. De sporttakken en sporten die ze aanbiedt;
- b. De aangesloten sportclubs en hun aangesloten leden;
- c. De anders georganiseerde sporters en de ongebonden sporters;

2° de wijze waarop ze op een kwalitatieve manier haar basisopdrachten realiseert;

3° wijze waarop ze de principes van goed bestuur in haar organisatie toepast.

13. De multisportfederatie zal volgende opdrachten decretaal opgelegd krijgen en moeten realiseren:

1° een laagdrempelig en flexibel sport- en beweegaanbod realiseren met een focus op:

- a. brede motorische ontwikkeling voor de jeugd;
- b. actief ouder worden;
- c. kansengroepenbeleid;
- d. multisport en sporttakken en sporten die niet worden aangeboden door unisportfederaties;

2° het sport- en beweegaanbod kwaliteitsvol omkaderen door:

- a. bijscholing te organiseren voor de sporttechnische verantwoordelijken en sportbegeleiders van de aangesloten sportclubs;
- b. in kaderopleiding te participeren en desgevallend kaderopleiding te organiseren, samen met of in samenspraak met de VTS;
- c. aantoonbare inspanningen te leveren voor de sporttechnische, bestuurlijke, administratieve, sportpromotionele, sportmedische en ethische begeleiding van de aangesloten sportclubs;

3° de organisatie uitbouwen, structureren en beheren om de opdrachten, vermeld in punt 1° en 2° kwaliteitsvol uit te voeren.

Een aantal specifieke doelgroepen en accenten worden dus duidelijk decretaal verankerd:

- De doelgroep van de ouderen (actief ouder worden) wordt voortaan, en voor het eerst, decretaal verankerd als specifieke focus voor de multisportfederatie.
- De eerdere focus op het aan het sporten brengen en houden van 'kansengroepen' wordt in de basisopdrachten van de multisportfederaties verankerd.
- De eerdere decretale accenten op multisport jeugd en op sporten die niet worden aangeboden door unisportfederaties blijven behouden.

Impactanalyse

Maatschappelijke impact

De nieuwe beleidsmaatregelen omvatten inhoudelijke keuzes in functie van een sterkere sportclub- en sportfederatiesector in de toekomst, minder versnippering in middelen en het minimaliseren van de impact van de besparingen op het sportterrein.

De nieuwe structuur moet bijdragen aan een helder(er) sportlandschap met grote implementatiekracht en een groot bereik, en aan een sportfederatielandschap met gesubsidieerde actoren die duidelijke en complementaire rollen hebben, met afstemming, samenwerking en mogelijke doorstroming in leden (in verschillende richtingen). De oefening moet leiden tot een sterke multisportfederatie, die vanuit verenigde krachten, kennis en aanbod zo maximaal mogelijk mensen aan het sporten brengt en houdt.

De rationalisatie-oefening gaat gepaard met een besparing (zie A. Situering, punt 3). Gezien de subsidieafhankelijkheid van de multisportfederaties (grosso modo situerend tussen de 25% en 50%, en verschillend per multisportfederatie) zal deze besparing wellicht gepaard gaan met opzeg van personeel binnen de sportfederaties. Aan de multisportfederaties is gevraagd de situatie op dit vlak in kaart te brengen. Daarnaast zullen keuzes moeten gemaakt worden welke aspecten van de verschillende werkingen kunnen behouden blijven, en waar de accenten worden gelegd. Daarbij moet uiteraard rekening gehouden worden met het decretale kader, bijvoorbeeld de decretale opdrachten en de focuspunten die geformuleerd zijn.

Het is onduidelijk op welke manier (de clubs van) de betrokken zeven multisportfederaties zullen reageren op de rationalisatie. Hoewel het de wens is dat zo veel mogelijk sportfederaties en sportclubs aansluiten bij de ene multisportfederatie, zijn sportfederaties en sportclubs vrij om deze keuze zelf te maken. Wat betreft de sportfederaties zijn daar uiteraard wel financiële gevolgen (geen subsidiëring meer) aan gekoppeld.

Het bereik van de multisportfederatie zal jaarlijks grondig gemonitord worden, zowel op vlak van aantal aangesloten sportende leden (via de sportclubs) als het bereik van de anders georganiseerde sporters.

In de oefening zal er naar (nieuwe) evenwichten moeten gezocht worden, op heel wat verschillende vlakken bijvoorbeeld tussen:

- het beleid en de werking van de verschillende fusionerende multisportfederaties.
- eigen financiering en subsidies, tussen financieel gezond en standvastig zijn en subsidies inzetten op bedrijfsmatig minder interessante (maar maatschappelijk des te meer relevante) aspecten van de werking.
- kwantiteit, kwaliteit en laagdrempeligheid.
- een ruime groep mensen bereiken en bedienen, maar ook voor bepaalde groepen extra inspanningen leveren.
- doen doen en zelf doen.

Enkele multisportfederaties hebben momenteel een heel sterke link met één of meerdere socio-culturele verenigingen (OKRA, Gezinsbond, Solidaris, ...). Deze linken zijn in het verleden ingezet als sterkte, bijvoorbeeld op het vlak van bereiken van verenigingen die (nog) geen sportief aanbod hadden en op vlak van het bereiken van (nog) niet-sportievelingen.

Het tweesporenbeleid (sporten binnen en buiten de sportclub) en de expliciete aandacht voor de begeleiding van sporters die gebruik (willen) maken van een andersgeorganiseerd aanbod (van sportclubs of de sportfederatie zelf) wordt verder benadrukt. Gezien de maatschappelijke evoluties op vlak van los en andersgeorganiseerd sporten is het belangrijk om vanuit de georganiseerde sportsector hierop te blijven inzetten. De multisportfederatie wordt voor dat aanbod ondersteund binnen de structurele basissubsidiëring.

Wat betreft het bereiken en activeren van specifieke kansengroepen en doelgroepen, worden decretaal expliciete inspanningen voorzien en verwacht.

Het thema 'actief ouder worden' wordt een decretale focus in de opdrachten van de multisportfederatie. De beleidsvisie van Sport Vlaanderen ziet sport en bewegen als een continuüm doorheen de levensfasen. Het thema kent geen strikte grensleeftijd en wordt gezien als een inclusief en dynamisch concept. De nadruk ligt dus op het actief blijven gedurende de volledige levensloop

van volwassenen evenals op het (opnieuw) in beweging brengen van ouderen die vandaag niet of niet meer aan sport of beweging deelnemen, op een laagdrempelige en toegankelijke manier. De multisportfederatie zal zich niet alleen mogen focussen op ouderen die vanzelf de weg vinden naar een sportclub, maar ook expliciet moeten focussen op instroom, herinstroom en behoud doorheen de levensfasen. Het bereiken en activeren van ouderen die vandaag nog niet of niet meer aan sport of beweging deelnemen is immers een aparte en complexere uitdaging, waarvoor gerichte strategieën nodig zijn. In dat kader is samenwerking met het socioculturele veld cruciaal. Via partnerschappen met socioculturele verenigingen kan een bredere en meer diverse groep ouderen worden bereikt, die anders niet tot sportief bewegen zou komen.

Binnen de beleidsfocus sportkampen wordt de aandacht voor kansengroepen behouden, met behoud van de nodige flexibiliteit voor kampen die zich exclusief op G-sporters richten om meer kwalitatieve internaatkampen voor G-sporters te realiseren.

Het inzetten op brede motorische ontwikkeling wordt, in samenwerking met Sport Vlaanderen, een belangrijke opdracht van de multisportfederatie. De gebundelde krachten van de Vlaamse Overheid en een sterke beleidspartner doet een toename verwachten van het aantal sportende kinderen dat op jonge leeftijd nog geen keuze maakt voor één bepaalde sport en bij kinderen en jongeren die na een drop-out uit sport geen aansluiting meer vinden met het bestaande (georganiseerd) sportaanbod. Op basis van onderzoek (UGent, VUB, Coppens et al., 2021) blijkt immers dat er potentieel is om de kinderen die nog niet sporten, toch aan het sporten te krijgen. Op langere termijn wordt verwacht dat dit zelfs kan leiden tot een hogere, blijvende sportparticipatie op latere leeftijd. Daarom wordt expliciet ingezet op brede motorische ontwikkeling bij de jeugd en multisport als opdracht voor de multisportfederatie.

De multisportfederatie krijgt ook een formele opdracht om in te zetten op multisport en sporttakken en sporten die niet door unisportfederaties worden aangeboden. Daardoor worden de nodige impulsen gegeven om een bredere waaier van sporten in Vlaanderen te ondersteunen, zij het zonder versnippering van middelen over veel kleinere organisaties. Ook dat moet de sportparticipatie van kinderen, jongeren en volwassenen mee helpen verhogen.

Het is de bedoeling om, nog meer dan ooit, tot een afstemming (en waar mogelijk en relevant samenwerking) te komen tussen unisportfederaties en de multisportfederatie. Die afstemming/samenwerking gebeurt complementair, vanuit de eigen sterktes en identiteit, en met de meerwaarde voor de (potentiële) sporters binnen een bepaalde sporttak of sport voor ogen. Ook afstemming met andere beleidspartners (bv. G-sport Vlaanderen en Sportieq) wordt voor de ene multisportfederatie, meer dan ooit, cruciaal.

D. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Voor de toelichting bij de artikelen verwijzen we naar de memorie van toelichting bij het voorontwerp van decreet.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorontwerp van decreet wijzigt het decreet van 10 juni 2016 houdende de erkenning en subsidiëring van de georganiseerde sportsector. Dat decreet wordt uitgevoerd door het agentschap Sport Vlaanderen. Voor de uitvoering van het decreet van 10 juni 2016 houdende de erkenning en

subsiëring van de georganiseerde sportsector wordt in de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse overheid jaarlijks een krediet voorzien op begrotingsartikel HB0-1HFH2NY-IS basisallocatie 1HF001 Dotatie aan het Agentschap Sport Vlaanderen voor de uitvoering van het decreet tot erkenning en subsiëring van de georganiseerde sportsector. In de begroting van Sport Vlaanderen wordt de dotatie langs ontvangstenzijde ingeschreven op begrotingsartikel HG0-BHFHAZZ-OI basisallocatie 9HF442 en langs uitgavenzijde op begrotingsartikel HG0-AHFH2NA-WT basisallocatie 1HF481.

Op de begroting 2026 is voor het decreet van 10 juni 2016 houdende de erkenning en subsiëring van de georganiseerde sportsector een krediet voorzien van 35.800.000 euro.

Binnen dat krediet wordt voorzien in

- de algemene werkingssubsidies voor de unisportfederaties;
- de algemene werkingssubsidie voor de multisportfederaties;
- de subsidies voor de beleidsfocussen;
- de algemene werkingssubsidies voor de koepelorganisatie, organisatie voor de sportieve vrijetijdsbesteding, organisatie voor de risicovechtsporten en de organisatie voor fitness.

Vanaf 2027 worden de eerder toegelichte besparingen en wijzigingen doorgevoerd:

- besparing van 2.250.000 euro op de multisportfederaties;
- het schrappen van de beleidsfocus innovatie (i.f.v. een niet-decretaïe projectsubsidie) ten bedrage van 1.200.000 euro;
- het schrappen van de beleidsfocus kansengroepen ten bedrage van 350.000 euro.

Een deel van de wijzigingen gaan in vanaf het najaar 2026 en het werkingsjaar 2027, en ander deel van de wijzigingen vanaf het werkingsjaar 2028 (met periode voor indiening subsidieaanvragen najaar 2027).

De voorgestelde wijzigingen met dit voorontwerp van decreet, inclusief de overgangsmaatregelen, worden gefinancierd binnen de jaarlijks voorziene kredieten voor de uitvoering van het decreet van 10 juni 2016 houdende de erkenning en subsiëring van de georganiseerde sportsector.

Het advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 10 april 2026. De Vlaamse minister, bevoegd voor het budgettaïr beleid, heeft zijn akkoord gegeven op 23 april 2026.

B. ESR-TOETS

Dit voorontwerp van decreet heeft geen ESR-impact.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorontwerp tot wijziging van het decreet heeft geen impact op het personeel van de Vlaamse overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorontwerp tot wijziging van het decreet heeft geen rechtstreekse impact op de lokale en provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

De principieel goedgekeurde tekst zal voor advies worden voorgelegd aan de Raad van State.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 10 juni 2016 houdende de erkenning en subsidiëring van de georganiseerde sportsector, wat betreft de subsidiëring van een multisportfederatie en de beleidsfocussen kansengroepen, innovatie en professionalisering van het trainersbeleid en de bijhorende memorie van toelichting;
- 2° de Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Havens en Sport te gelasten over voornoemd voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Havens en Sport,

Annick DE RIDDER

Bijlage

- Voorontwerp van decreet
- Bijhorende memorie van toelichting
- Het advies van de Vlaamse Sportraad (Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media) (SARC)